

i vort Bureau; naar man vil gjennemlæse det indskrænkede Rigsraads Forhandlingsprotokoller fra den Tid, vil man overbevise sig om, at der slet ingen Nødvendighed var for denne Forsatning, som den er kommen frem, og kun et meget ringe Haab om, at den i mindste Henseende skulde kunne fyldestgjøre Fordringerne; det var ikke paa nogen Maade, fordi der var aristokratiske eller demokratiske Fordringer, som stode ligeoverfor hinanden — og jeg vil gaae langt videre, jeg vil sige, at de, der ville undersøge, hvad der er passeret i Pressen, i offentlige Skrifter under de forskjellige Valgkampe forud derfor, og de, der have været tilstede under Forhandlingerne om Grundlovsindskrænkningen i dette Thing, have med mig deelt den Overbeviisning, at der dengang ikke fandtes Saa, som ønskede at bringe en Repræsentation af den Bestaffenhed tilveie, og deriblandt var der ikke Saa af dem, som have bragt denne Repræsentation tilveie, som den er. Men lad nu det staae ved sit Værd, lad os forudsætte, at den dengang ikke var ønsket, at den var saa at sige et Offer der ble v bragt en Nødvendighed — men jeg benægter dette, og jeg tør sige, at jeg har havt Anledning til at see det nok saa nær, som det ærede Medlem — men lad os gaae fra det, saa var der i Forsamlingen i 1856 Anledning nok til at foretage dette Spørgsmaal paany. Have vi dengang seet eller hørt fra nogen Regjeringsmands Læber, at han gav den mindste Understøttelse til de Bestræbelser, som gik i den Retning? Dvertimod, man har dengang afviist enhver Tanke om, at Forsatningen, som den var, skulde komme til at lide nogen Forandring, og man har ogsaa sagt, at i Henhold til de Sager, som skulde forelægges for denne Forsamling, hvorover den skulde raadslaas, ville efter Sandsynlighed de Udvalgte, som gik ud fra det Valgrundlag, hvorpaa vor Forsatning støtter sig, ikke være stikkede. Jeg skal lade denne Betragtningssmaade have sin fulde Betydning, men saa har den ogsaa den Betydning, at vi ikke skulle indblandes med hinanden, at de Sager, som have en finere Natur, som ligge fjernere fra vor Dømmekraft og Omraade, blive hos dem, der have Forstandighed derpaa, men ikke

prøve igjennem en Mading, som denne Finansminister, at siske os ind derunder.

Ja, nu har jeg gjort, hvad jeg har kunnet, en Mand kan ikke gjøre Mere. Man har sagt mig, at jeg ikke ønskede at faae Forsamlingens Samstemning for dette Forslag, men jeg maa dertil sige, at det ønsker jeg i fuldeste Maal, det skulde være mig meget kjær, om hele Forsamlingen vilde stemme derfor. Jeg skal sige, at det største Udbytte, der for mig vilde komme ud deraf, skulde være det, at Kongerigets Minister begreb, at det var et uheldigt Skridt, der var steet, som burde gjøres om; men om ogsaa Følgerne skulde gaae videre, saa, hvad mig angaaer, skal jeg heller ikke frygte for at være dem, uagtet jeg fuldkommen indseer alle de Vanskeligheder, alt det Besvær, der er forbundet dermed, og naar jeg nævner dette, saa nævner jeg det blot, for at vise, hvor dyb den Overbeviisning er hos mig, at vi have betraabt ikke alene en fejl, men en farlig, ja, jeg unde næsten sige en slet Bei, fordi der paa Vnden af det Hele ligger en Usandhed, nemlig den, at den samme Mand skal med sin Manddomsfulde kunne være lige god i to forskjellige Retninger, der af og til ibetmindste kunne komme til at staae paa et forskjelligt Standpunkt.

Ministeren for Kongerigets særlige Finantser: Det ærede Medlem, der nu satte sig, har givet en saa lang og vidtfrævende Fremstilling af det Spørgsmaal, hvorom det her dreier sig, og ikke af dette alene, men tillige af saamange Ting, der vedrøre de sidste Aars politiske Historie, at jeg tør antage, at det ikke vil vinde det høie Things Bisald, dersom jeg forsøgte at gaae ind paa at følge ham i alle de Enkeltheder, han saaledes har berørt; jeg vil ikke engang finde det hensigtsmæssigt at imødegaae det, han har fremsat om mange Punkter, som jeg ikke kan Andet end ansee for overordentligt vigtige og væsentlige Spørgsmaal, men som efter min Overbeviisning enten ligge udenfor eller kun staae i en vis, ikke nødvendig Berørelse med det foreliggende Spørgsmaal. Derimod maa jeg fremhæve et enkelt Punkt, som i mine Dine er det vigtigste og saa at sige det ene vigtige af dem,